

[Lorentzen.]

minister først og fremmest er interesseret i at få et stort boligbyggeri i gang, og at det er det, der stort set ligger bagved alle den højtærede ministers betragtninger med hensyn til byggestøttelovgivningen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Weikop: Jeg er helt enig med det ærede medlem hr. Lorentzen i, at dette lovforslag er udtryk for indenrigs- og boligministerens ønske om at søge at afhjælpe nogle af vanskelighederne ved boligbyggeriet indenfor hovedstadsområdet, og det forekommer mig rent umiddelbart, at ethvert bidrag til løsning af boligproblemerne må hilses med stor glæde og tilfredshed. Der er heller ikke tvivl om, at den højtærede indenrigs- og boligministers lovforslag — hvad vi allerede har hørt her — vil sætte tankerne i bevægelse, således at vi sikkert vil komme et skridt videre.

Den højtærede minister lagde i sin fremsættelsestale ikke skjul på, at hans overvejelser ville være en skuffelse for nogle og når man har hørt det ærede medlem hr. Ingvar Dahl's udtalelser, er man klar over, at den højtærede ministers vurdering som altid har været rigtig. Skuffelserne må dog naturligvis ikke tage sådan overhånd, at vi bliver stikkende i dem og ikke løser den vigtige opgave, det er at fremme boligbyggeriet i hovedstadsområdet. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. Ingvar Dahl tænker, at en bitter medicin skal man blot tage i små portioner, så glider den lettere ned, men jeg tror slet ikke, at sådan noget har strejft den højtærede ministers tanker, når ministeren taler om at løse hovedstadsproblemerne etapevis; jeg tror, at det alene er hensynet til de foreliggende muligheder, der har været afgørende for den højtærede minister.

Det er rigtigt, at befolkningstilvæksten i omegnskommunerne til København, som er sket i et hastigt tempo, har fået og vil få økonomiske følger, som naturligt kan give anledning til betænkelighed og til overvejelser, og det er rigtigt, at den erhvervsmæssige udbygning ikke sker i samme takt som udbygningen af beboelsen. Noget helt nyt er det ikke; man kan f. eks. tænke på Gentofte kommune, hvor den manglende erhvervsmæssige udbygning jo ikke har påvirket de økonomiske forhold. Noget andet er, at der i de allersidste år er sket en udvikling; eller der er en udvikling på vej, som fører med sig, at erhvervsvirksomheder i København er flyttet ud i omegnskommunerne, dels fordi

de har ønsket større råderum, dels fordi det ikke er nødvendigt for virksomhedernes drift, at de ligger i København. Såvidt det er muligt at bedømme det, vil denne udvikling nok fortsætte i tiden, der kommer.

Omegnskommunerne mærker nu de stærke økonomiske følger af tilvæksten, som København mærkede i den lange tid, da tilflytningen til København fandt sted, og i denne forbindelse er det værd at erindre, at den største del af Københavns befolkningstilvækst stammer fra hele landet, en befolkningstilvækst, som selvfølgelig måtte føre til en ekspansion med store økonomiske krav til København. Tilflytningen til København var i en længere periode meget stærk, ja, den var så stærk, at man på et vist tidspunkt sagde, at den bedste københavner var jøde — jeg vil indskyde, at jeg selv er indfødt københavner, så der er ikke tale om selvros —, men hovedlandet og de andre dele af landet, hvorfra tilflytterne stammede, ydede ikke noget bidrag til København; tværtimod var der vel nok nogle, der fandt, at København trak for mange folk til sig og dermed også for mange skatteydere. Nu er dette billede vendt om, Københavns befolkningstilvækst er standset, befolkningstallet i København er i 1951 vel gået ned med ca. 5 000, og denne udvikling vil nok fortsætte, meget tyder i hvert fald derpå, således at København vil få færre skatteydere, samtidig med at antallet af erhvervsvirksomheder sandsynligvis fremover vil blive noget formindsket.

Jeg har villet gøre disse bemærkninger, fordi det vel ikke altid har stået så klart som nu, hvilke økonomiske følger der kan opstå, når en kommune får en betydelig befolkningstilvækst; og den befolkningstilvækst, København i en periode fik fra hele landet, medførte en økonomisk belastning, som de forbedrede skatteindtægter ikke altid har kunnet holde trit med. Det er klart, at ingen, heller ikke jeg, kan ønske, at en kommunes byrder i forbindelse med boligbyggeriet skal blive så tyngende, at boligbyggeriet hemmes eller ligefrem går i stå. De veje, som lovforslaget anviser, må derfor slet ikke afvises, og det er de jo heller ikke blevet, men de må efter de faldne udtalelser nøje overvejes, og kan omegnskommunerne ikke magte de økonomiske byrder, så er der jo i dette lovforslag anvist udveje herfor.

Københavns udbygning vil, som det allerede er sagt, sætte grænser for, hvor meget boligbyggeri der kan sættes i gang i København, mens de fleste omegnskommuner er ganske anderledes stillet i så henseende. Det vil uden tvivl føre til, at København kom-